

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับจากวันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของไกร พันธุ์ชมพุมรกต สทน. (*Ficus subpisocarpa* 'Chompoo Morakot Sor Thor Nor') ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตร ได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชมดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชมดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ประกาศตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางวิลาวัลย์ ไคร์ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ไกรพันธุ์ชมพุมรกต สทน.

(*Ficus subpisocarpa* ‘Chompoo Morakot Sor Thor Nor’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ที่อยู่ 9/9 ม. 7 ต. ทรายมูล อ. อังครักษ์ จ. นครนายก 26120

โทรศัพท์ 02-401-9889

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไกรพันธุ์ชมพุมรกต สทน. เป็นไกรพันธุ์กลายต่าง พัฒนาพันธุ์มาจากไกรที่มีใบปกติสีเขียว ปรับปรุงพันธุ์ด้วยการเหนี่ยวนำให้เกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมา ดำเนินการร่วมกันระหว่าง 3 หน่วยงาน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมพันธุ์ไกรจากเกษตรกร นำกิ่งต้นไกรมาปักชำ แล้วแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 ต้น ฉายรังสีแกมมาที่มีความแรง 3 ระดับ ได้แก่ 50 60 และ 70 เกรย์ มีกลุ่มที่ไม่ฉายรังสี (0 เกรย์) เป็นกลุ่มควบคุม โดยเครื่องฉายรังสีแกมมา มีอัตราความแรงของรังสี ณ เวลาที่ฉาย เท่ากับ 2.47 เกรย์/นาที่ ณ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จ. นครนายก หลังจากการฉายรังสีในต้นไกรรุ่นแรก (M_1V_1) ได้เพาะปลูกลงกระถางเลี้ยงไว้ในโรงเรือน ณ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นระยะเวลา 6 ปี จากนั้นเมื่อปีพ.ศ. 2564 ย้ายมาปลูกไว้ในโรงเรือน สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จ. นครนายก และพบว่าต้นไกรที่ได้รับการฉายรังสีแกมมาที่ระดับ 50 เกรย์ มีลักษณะสีของใบที่แปลกไปจากลักษณะเดิม คือ ใบอ่อนแตกใหม่มีพื้นใบสีแดง เส้นกลางใบและขอบใบมีสีเขียว จากนั้นเมื่อใบเจริญเติบโตขึ้นส่วนที่เป็นสีแดงจะค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีชมพู เป็นต่าง ๆ ทั่วใบ เมื่อใบเริ่มแก่จะเปลี่ยนจากสีชมพูเป็นสีขาว มีลักษณะเป็นลายหินอ่อน มีความโดดเด่นสวยงาม จากนั้นจึงได้ตอกลงเพื่อศึกษาความคงตัวของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมสู่รุ่นลูก ได้ทำการตอกลงต้นไกรรุ่นที่ 2-9 (M_1V_2 - M_1V_9) เมื่อปลูกเลี้ยงไปเรื่อย ๆ พบว่าสีของใบยังคงลักษณะต่างเช่นเดิม จึงได้ให้ชื่อพันธุ์ว่า “ชมพุมรกต สทน.” ที่สามารถขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอกลงได้

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2557	รวบรวมพันธุ์ไทรจากเกษตรกร ↓ ปักชำกิ่ง ได้จำนวน 40 ต้น ↓ ฉายรังสีแกมมา ที่ 0 50 60 และ 70 เกรย์ จำนวน 10 ต้น/ระดับรังสี ↓ คัดเลือกพันธุ์กลายที่มีใบต่าง	สถาบันเทคโนโลยี นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จ. นครนายก
2564	M_1V_1 ↓ ขยายพันธุ์โดยการตอนกิ่งจากต้นแม่ต่าง	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่ง ประเทศไทย
2564-2567	M_1V_2 ↓ ขยายพันธุ์โดยการตอนกิ่งจากต้นแม่ต่าง	
	M_1V_9 ↓	
2567	ไทร พันธุ์ชมพูมรกต สทน.	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไทร พันธุ์ชมพูมรกต สทน. ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ficus subpisocarpa* 'Chompoo Morakot Sor Thor Nor' วงศ์ Moraceae ไม้ต้น ไม้ประดับ

ราก มีรากอากาศและรากพยุง

ต้น ไม้ยืนต้นที่สูง เปลือกลำต้นขรุขระเล็กน้อย สีน้ำตาลปนเทา

ใบ ใบเดี่ยว รูปไข่ถึงรูปใบหอก กว้าง 6-10 เซนติเมตร ยาว 16-20 เซนติเมตร ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบและเป็นคลื่น แผ่นใบหนา ผิวใบด้านบนมีสีเข้มกว่าด้านล่าง ใบอ่อนสีแดงและเปลี่ยนเป็นสีชมพู ลายต่างเป็นจุดกระจายทั่วแผ่นใบ ใบแก่ขอบใบและบริเวณเส้นใบสีเขียว เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน แผ่นใบเปลี่ยนสีจากสีชมพู เป็นสีเขียวอ่อนและสีขาวตามลำดับ ก้านใบยาว 3-5 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก ดอกมีขนาดเล็กเป็นช่อตามซอกใบ

ผล/เมล็ด ผลทรงกลม ยาว 1.5-2 ซม. กว้าง 1-1.5 ซม. สีเขียว

ลักษณะอื่น ๆ 1. มียางสีขาว
2. ขยายพันธุ์โดยการปักชำ ตอนกิ่ง

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไกรพันธุ์ชมพุกรกต สทน.

ก ต้นแม่พันธุ์ปกติ ข-ค ต้น ง ผล ฉ ใบ

ไกรพันธุ์ชมพุกรกต สทน.